

ΤΟΚΚΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ – ΣΥΒΑΤ 2010 ΣΑΥΙ / ΦΥΛΛΟ: 20

FES'in işbirliğinde BİLΒAN – İKME yayın organı / Κοινή έκδοση BİLΒAN – İKME σε συνεργασία με το FES

ÜCRETSİZ / ΔΩΡΕΑΝ

Çözüm bulunamadı diye, Kıbrıs'ın bütünlüğü ve Kıbrıslıların birlikte yaşaması için yıllarca mücadele eden, bedel ödeyenlere umutsuzluğa kapılma yakışmaz

UMUT YAŞATILMALIDIR

Rasih Keskiner
BİLΒAN Direktörü

Yarım asrı aşan Kıbrıs sorununa bir çözüm arayışlarında bir yılı daha geride kaldı. Çözüm için büyük umutlar beklenen 2009 yılında da çözüm bulunamadı. Uzun yıllar çözüm için yapılan görüşmelerde bir sonuca varılması inancı en yüksek olan son üç yılsonunda da çözüme yine ulaşılmadı.

Yıllar içinde görüşme masasında bulunan aktörler, her zaman için farklı görüşlere sahip olanlardan oluştu. Genelde toplum liderleri sağ, liberal, ve milliyetçi kesimlerden denk geldi. Son üç yılda ise, genelde Kıbrıs'ta çözümü ve barışı savunan toplum liderler, ilk kez görüşme masasında oldu. Bir tarafta Hristofyas, diğer tarafta Talat. İki liderin aynı politik geç-

miş sahip olmaları, Kıbrıs'ta çözüm umutlarını artırdı. Ancak üç yılsonunda sayısız toplantılara rağmen, bir çözüme ulaşılamaması Kıbrıs'ta çözüm ve barış isteyenleri büyük hayal kırıklığı yaşamasına neden oldu.

Daha önceki görüşme süreçlerinde de çözüm bulunamamış olmasına rağmen, Kıbrıslılar hiç bu son günlerdeki kadar hayal kırıklığı yaşamamışlardı. Çünkü masadaki liderlerden, çözüm yönünde zaten bir beklentileri yoktu. Bu kez, kendilerini barıştan ve çözümden yana takdim eden, aynı geçmiş geleneğe sahip liderlerden çözüm beklentileri yüksekti. Bunu başaramayışları hayal kırıklığının büyük olmasına neden oldu.

Bugün yapılan kamuoyu araştırmalarında Kıbrıslıların çoğunluğu, "bir anlaşma istiyor-

musun" sorusuna "evet" demektedirler, ancak, "bir anlaşma olacak mı" sorusuna yanıtları yüzde 15-20'yi geçmiyor oluyor. Bu çerçevede Talat-Hristofyas ikilisinin toplumların beklentileri, inançları ve umutlarında yaptıkları tahribat, daha önceki liderlerin tahribatından büyük olmuştur. Süreç içindeki davranışları, milliyetçi mesajları, sol değerlerden uzaklaşmaları Sol güçlerin de yara almasına neden oldu.

Bütün bu olumsuzluklara rağmen, Kıbrıs'ın ve Kıbrıslıların yeniden birleştirilmesi umudu var mı? Evet vardır. En karanlık zamanlarda dahi, umut her zaman için vardır. Bugün için, Kıbrıs'ta çözümün anahtarı Ankara'nın elindedir. Uluslararası şirketler ve egemen devletlerin Türkiye üzerindeki çıkarları, Kıbrıs'ta çözümü geciktirmektedir. Ancak

unutulmamalıdır ki, günümüz dünyasında uluslararası konjonktür çok çabuk değişmektedir. Dolayısı ile Kıbrıs'ta çözüm ve barış yanlılarının, umutsuzluğa kapılması söz konusu olamaz.

Daha büyük bir inatla ve inançla umut canlı tutulmalıdır.

Gelecek süreçte görüşme masasında kim olursa olsun, onlar üzerinde her zaman için baskı gurubu olarak varlıklarını hissettirmelidirler.

Kıbrıs'ta bir anlaşma, barış ve birlikte yaşama mücadelesi genişletilmelidir.

Karamsarlığa, hayal kırıklığına, umutsuzluğa yer olmamalıdır.

Yıllarca Kıbrıs'ın ve Kıbrıslıların birlikte yaşaması için mücadele edenler, bu yolda çok bedeller ödeyenlere umutsuzluğa kapılmak yakışmaz.

UMUT YAŞATILMALIDIR.

Δεν ταιριάζει σε αυτούς που έχουν αγωνιστεί για χρόνια, και έκαναν θυσίες για την ακεραιότητα της Κύπρου και για την κοινή συμβίωση όλων των Κυπρίων, να χάνουν την ελπίδα τους, απλά επειδή ακόμα δεν έχει βρεθεί λύση.

Η ΕΛΠΙΔΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ ΖΩΝΤΑΝΗ

Rasih Keskiner
Διευθυντής BİLΒAN

Ακόμα ένας χρόνος έχει περάσει, αναζητώντας μια λύση στο Κυπριακό πρόβλημα που συνεχίζει για περισσότερο από μισό αιώνα. Ούτε το 2009 δεν έχει βρεθεί λύση, παρ' όλες τις ελπίδες που εκφράστηκαν. Μετά από πολλά χρόνια διαπραγματεύσεων, κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών χρόνων η πίστη σε μια λύση ήταν στο ζενίθ, όμως η λύση ακόμα να φανεί.

Οι συντελεστές που λαμβάνουν μέρος στις διαπραγματεύσεις όλα αυτά τα χρόνια είχαν διαφορετικές απόψεις. Οι ηγέτες γενικά είχαν μια δεξιά, φιλελεύθερη ή εθνικιστική προσέγγιση. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων χρόνων, κάθισαν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για πρώτη φορά οι ηγέτες που ήταν γενικά υπέρ της λύσης και της ειρήνης στην Κύπρο. Στη μια πλευρά είναι ο Χριστόφιας και στην άλλη ο Ταλάτ. Το γεγονός ότι και οι δύο είχαν πα-

ρόμοιο πολιτικό παρελθόν δημιούργησε ελπίδες για λύση. Ωστόσο, δεν επιτεύχθηκε λύση παρά τις πολυάριθμες συναντήσεις κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων χρόνων. Αυτό προκάλεσε μεγάλη απογοήτευση σε όσους επιθυμούν ειρήνη και λύση στην Κύπρο.

Οι Κύπριοι ποτέ δεν έχουν βιώσει τόση απογοήτευση όσο σήμερα, διότι δεν είχαν καθόλου προσδοκίες από τους ηγέτες στους προηγούμενους γύρους διαπραγματεύσεων. Αυτή τη φορά, ήταν πολύ ψηλές οι προσδοκίες επίτευξης λύσης από τους ηγέτες, που παρουσίασαν τους εαυτούς τους υπέρ της ειρήνης και της λύσης, που προέρχονταν επίσης από την ίδια πολιτική παράδοση. Και η απογοήτευση ήταν μεγάλη για την αποτυχία επίτευξης καλού αποτελέσματος.

Σε δημοσκοπήσεις που διεξάγονται αυτές τις μέρες, η απάντηση των περισσότερων Κυπρίων στην ερώτηση «Θέλετε μια συμφωνία;» είναι θετική σε πολύ μεγάλο βαθμό, αλλά η απάντηση στην

ερώτηση αν πιστεύουν ότι θα υπάρξει συμφωνία είναι θετική μόνο στο 15-20%. Αυτό αποδεικνύει πως η ζημιά που προκλήθηκε στις προσδοκίες, πεποιθήσεις και ελπίδες των κοινοτήτων από τους Ταλάτ και Χριστόφια είναι μεγαλύτερη από αυτή που προκλήθηκε από προηγούμενους ηγέτες. Οι ενέργειες τους, οι εμπρηστικές τους δηλώσεις, η αποστασιοποίηση τους από τις αριστερές αξίες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έχουν επίσης προκαλέσει ρήγματα μεταξύ των αριστερών δυνάμεων. Παρ' όλες τις αρνητικές αυτές εξελίξεις, μήπως υπάρχει καθόλου ελπίδα για την επανένωση της Κύπρου και των Κυπρίων; Ναι, υπάρχει. Ακόμα και στις πιο σκοτεινές περιόδους, πάντα υπάρχει ελπίδα. Σήμερα, το κλειδί της λύσης του κυπριακού προβλήματος βρίσκεται στην Αγκυρα. Τα συμφέροντα των διεθνών εταιρειών και των μεγάλων δυνάμεων για την Τουρκία καθυστερούν τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Όμως δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι στις μέρες μας

η διεθνής συγκυρία αλλάζει πολύ γρήγορα.

Με άλλα λόγια, δεν πρέπει οι υποστηρικτές της λύσης και της ειρήνης στην Κύπρο να χάνουν την ελπίδα τους.

Η ελπίδα πρέπει να διατηρείται ζωντανή με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα και πίστη.

Πρέπει να συνεχίσουμε να δρούμε ως ομάδα πίεσης σε όποιον βρίσκεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και σε μελλοντικές διαδικασίες.

Ο αγώνας για μια συμφωνία και για να ζήσουμε μαζί ειρηνικά πρέπει να διευρυνθεί.

Δεν πρέπει να υπάρχει χώρος για απαισιοδοξία, απογοήτευση και έλλειψη ελπίδας.

Δεν ταιριάζει σε αυτούς που έχουν αγωνιστεί για χρόνια, και έκαναν θυσίες για την ακεραιότητα της Κύπρου και για τους Κύπριους να ζουν μαζί, να χάνουν την ελπίδα τους.

Η ΕΛΠΙΔΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ ΖΩΝΤΑΝΗ

Çözümün ekonomisi:

Mitler ve Gerçekler

Murat Erdal Ilıcan

Bana öyle geliyor ki, çeşitli nedenlerden ve çıkarılardan dolayı adanın ve halkının birleşmesini istemeyenler, yeniden birleşmiş bir adanın olası felaketlere yol açan etkileri olacağı yönünde halkı ikna etmek için çok ileriye gidebileceklerdir. Bu tür insanlar, barış ve güvenlik ile refahın, bugünkü bölünmüş bir ülke ve savaş sonrası Kıbrıs atmosferinin yerini alacağı bir gelecek yaratmak yerine, mitolojiler yaratarak halkın korkularıyla oynamayı tercih etmektedirler. Bir mitolojiye göre Kıbrıs birleştiğinde ekonomi çökecek, federal hükümet iflas edecek ve Kıbrıslı Rumlar, 'tembel' ve 'geri kalmış' Kıbrıslı Türklerin faturasını ödemek zorunda kalacaklar ve saire... Bu iddialar ya cahillikten ya da saflıktan veya en kötü ihtimalle, belli bir ideolojiye ya da Kıbrıs'ta, iki toplum arasında uzlaşmadan başka art niyetleri olan güç odaklarına hizmet için kasıtlı olarak ileri sürülmektedirler.

Şimdi çöken ekonomi mitolojisine ayrıntılı bir şekilde bakalım. Kıbrıs'ta olduğunu iddia ettiğimiz gibisinden 'liberal ekonomi'lerde, birleşmenin getireceği bir durum olan pazarın genişlemesi, oldukça arzulan bir fenomendir. Kapitalistler için olduğu kadar tüketiciler için de yararlıdır ve Kıbrıs'ın kit doğal ve insani kaynaklarının en verimli bir şekilde kullanılmasına izin verir. Zaten 'ekonomi' sınırlı kaynakların sınırsız istekler için ayrılması bilimi değil midir? O zaman, ada çapında bu amaca ulaşmanın tek yolu, sadece kazananlarla kaybedenlerin – yeni rekabetçi koşullara uyum sağlayamayanların - belirleneceği serbest piyasa kurallarının birleşme yoluyla geçerli olmasıyla gerçekleşebilir. 'Liberalizmin' bu temel prensipleri göz önünde bulundurulduğunda, yeniden birleşmeyi piyasayı olumsuz etkileyecek bir kötülük olarak göstermek en basit tanımla yanlıştır ve bu sahte mitolojiye inananların ya da inanır gibi görünenlerin kendi çıkarlarını koruma gibi art niyetleri olduğu veya mantıkları milliyetçilik gibi belli ideolojiler tarafından karartılmış olduğu görülmektedir.

Birleşmeye karşı bir başka sözde ekonomik sav ise kamu görevlilerin işlerini kaybedecekleri veya maaşlarının aşağıya çekileceği yönündedir. Tam tersine, federal düzeydeki işlerin yapılması için ek kamu görevlileri istihdam edilecek ve özellikle nitelikli işçi talebi kamu görevlileri maaşlarını artıracaktır. Devlet bunun üstesinden nasıl gelecek? İflas edecek! Hayır, devlet, evrim halindeki 'federal devlet kamu görevlileri sektöründe yeni münhaller nedeniyle işsizlik yaratmadan, daha verimli ve örgütlü olmak için bu geçiş döneminden yararlanabilir. Evet, ama devlet iflas edecek, çünkü Kıbrıs'ın kuzeyi ve halkı geri kalmıştır ve biz (Kıbrıslı Rumlar) onların yerine faturayı ödemeliyiz, ama neden? Ve daha da ırkçı ve cahilce bir iddia ise tembeldirler, o zaman neden onların yerine biz ödeyelim? Hiç kimse ve hiçbir etnik topluluk, olumlu olarak yararlanmayacağı bir şey için ödeme yapmak istemez...

Belki kısa dönemde değil, ama taraflardan bi-

rinin orta ve uzun dönemde kalkınması, diğer tarafın da üzerine, sadece ekonomik olarak değil, sosyal ve politik olarak da olumlu yansıtacaktır. Avrupa Birliği, kendi topraklarında daha az kalkınmış bölgelere parasal dâhil her şekilde yardımı neden yapıyor sanıyorsunuz? Düşünce odur ki, sürdürülebilir bir kalkınma, ancak ve ancak bu kalkınmanın ürünlerinin herhangi bir bölgeye imtiyaz tanımadan tüm bölgelere adil bir biçimde paylaşılması ile mümkün olabilir ki Kıbrıs'ta da olması gereken budur. İşte bu nedendir ki Avrupa Birliği'nin yeni anayasasında, AB içinde uygulanan ekonomik rejim 'sosyal olarak sorumlu liberalizm' olarak tanımlanmaktadır.

Şimdi bunun tam tersini düşünerek adadaki mevcut durumun devam ettiğini varsayalım. Bunun anlamı büyük çapta ve gereksiz silah alımlarının devam etmesi, sözde Kıbrıs sorunu nedeniyle insan kaynaklarının heba edilmeye devam edilmesi (Örneğin, tüm erkeklerin hayatlarından 2 yıllık bir sürenin çalınması) ve Yeşil Hattın iki ayrı yakasında dengesiz ve giderek artan kalkınma ve refah düzeyi farkı, Kıbrıs halkının zararına çıkabilecek bir savaştan faydalanmak isteyebilecek iç ve dış güçlerin alevlendirebileceği bir ateşkes...

Amacım halkın yüreğine korku salmak değil, tam tersine, Kıbrıs'ta normal olarak görülen şeyin, gerçekte bir bütün olarak adanın sosyopolitik ve ekonomik kalkınmasını her gün olumsuz etkileyen dengesiz ve güvensiz bir durum olduğunu vurgulamaktır.

Göçmenlerin mülkiyet sorunuyla ilgilenecek olası mal komisyonunun iflas edeceği mitolojisi bulunmaktadır. Bir çözümden sonra, Kıbrıs'ın bir ada olması gerçeği, arazi, su ve doğasının sınırlılığı (örneğin, su kıtlığı nedeniyle geçen yıl Yunanistan'dan su taşınması trajikomedisini hatırlayın) ve bundan dolayı hâlihazırda kalabalık olması göz önünde bulundurulduğunda Kıbrıs'ta toprak gelecekte bir servet olacaktır. Böyle bir düzenlemede, bir tür 'emlak şirketi' (property trust company) görevi göreceği olan mal komisyonunun bilançosunun bir tarafında değeri günden güne artan emlak stoğu ve bu bilançonun diğer tarafında ise göçmenlerin talepleri yer alacaktır. O halde, bir işletme gibi hem verimli ve hem de ahlaki bir yaklaşımla çalıştırılacak olan ve gerekirse devlet tarafından da desteklenecek olan mal komisyonu, neden başarısız olsun? Neden devlet desteği gerekli diye sorarsanız? Basit cevap güven olgusu ile ilişkili olmakla beraber, Kıbrıs'ta var olacak olan bir çözüm sadece göçmenlerin özellikle mal mülk sorunlarını çözmekle kalmayıp genel anlamda tüm Kıbrıslılara sosyal ve ekonomik yönden kayda değer artılar getireceği için devletin kamu yararı gözeterek bu kurumu desteklemesi gayet yerinde bir görev olacaktır.

Tüm bu liberal fikirlere ve öngörülere rağmen, çözümden sonra ekonomik çöküş olabileceği mitolojilerini ortaya koyanlar, kilise dâhil, liberal ve kapitalist sınıflardır. Bu sınıflar, korumacıdır, muhafazakârdır ve daha da kötüsü milliyetçidirler. Pazarlarını genişletmek isterler, fakat artan bir rekabetle karşı karşıya kalmak

istemezler. Hata bazıları varlıklarını bölünmüşlüğe ve statükoya borçludurlar ve onun yokluğunda ya zayıflayacaklar ya da yok olacaklardır. Bu sınıfların davranışları bildiğimiz 'liberalizm' ile uyumlu değildir, fakat en iyi halde, tüm dünyada felaketleri, yani, birinci ve ikinci dünya savaşlarını getirmiş olan 'sömürgeci liberalizm' olarak tanımlanabilirler.

Şimdiye kadar, bir çözümden sonra Kıbrıs halkın karşı karşıya kalacakları olası olumlu bir ekonomik patlama beklentisinden söz etmedik bile. Maraş'ın yeniden inşası dâhil, tamamlanması gerekli alt yapı tesisleri ve buna benzer projeleri düşünün bir kere. Yeni projeler ve yaratılacak yeni ticaret imkanları ile birlikte Ada çapındaki ticaret hacmi artacaktır. Kıbrıslı Türkler dünyayla ticaret yaparken, Kıbrıslı Rumlar da buna karşılık sadece 40 mil karşıda ve büyük bir pazar olan Türkiye ile ticaret yapabileceklerdir. Kıbrıslılar da kendi aralarında serbestçe ticaret yapacaklar ki bu da rekabeti artırarak tüketiciler için daha ucuz ürünlerin piyasada olması anlamına gelecektir. Verimlilik verimsizliğin, rekabet ise tekelciliğin ve oligopol yapıların yerini alarak tüm ada halkına yarar getirecektir. Kıbrıs'ın en büyük avantajı nispeten az nüfusu ve küçüklüğüdür. Bu nedenle, Kıbrıslı Rumlarla Kıbrıslı Türkler arasındaki ekonomik farkı azaltarak ülkeyi bir bütün olarak sürdürülebilir bir kalkınma rayına oturtmak mümkündür. Adadaki iki toplumu, biyolojik bir bedenin hayati organlarının tek bir varlık oluşturması gibi, tek bir birim olarak bir araya getirebilecek bir kalkınma. Dahası, 'Ekonomik uzlaşma' olarak adlandırdığım bu görevin başarılabilmesi için sık sık sözü edilen çeşitli yerel ve uluslararası finansman olanaklarının Kıbrıs ve Kıbrıslılar için çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanacağı da ayrı bir gerçekliktir (görüşmelerin yavaş devam etmesi nedeniyle henüz böyle bir şey ciddi olarak ele alınmamıştır).

Kıbrıs tarihinin analizi göstermektedir ki Kıbrıs ve Kıbrıslılar, birbirleriyle ve Kıbrıs'ın içinde bulunduğu bölgeyle barış içinde oldukları zamanlarda mutluluk ve refah içinde yaşamışlardır. Çevre bölgeyle barışık olma, her şeyden önce kendi içinde barışık olmayı gerektirir ve çevredeki bölge göz önünde bulundurulduğunda böylesi bir barış bölgedeki ülkeler için de bir pozitif örnek teşkil edecektir. O halde neyi bekliyoruz? Kıbrıs sorununu halkı ve dünya'nın geriye kalan kısmı için bir yük olan 'uzatmalı etnik bir çatışma'dan bölgede ve dünyanın geriye kalan kısımlarındaki etnik ve dini gruplara olumlu bir işbirliği örneği oluşturacak 'uzatmalı bir etnik uzlaşma'ya dönüşürme zamanı gelmiş değil midir? Bu onurlu amaç, ada çapında diğer alanlarda da, örneğin, sosyal, politik ve saire, uzlaşmayı kolaylaştırıp güçlendirecek ekonomik bir uzlaşma ve birlik yönünde ciddi bir çaba olmaksızın başarılamaz.

Not: Bu makale ilk olarak Kıbrıslı Rum okuyucuları hedefleyen 'Kalemi' dergisinin Ocak-Şubat, 2010 sayısında yayınlanmıştır.

Η οικονομία της λύσης:

Μύθοι και πραγματικότητες

Murat Erdal Ilcan

Μου φαίνεται ότι κάποιοι άνθρωποι, που για διάφορους λόγους και συμφέροντα δεν θέλουν να δουν το νησί και τον λαό (τους λαούς) του ενωμένου, μπορούν πράγματι να κάνουν πολλά στην προσπάθεια τους να πείσουν τον λαό (τους λαούς) για τις καταστροφικές συνέπειες της επανένωσης. Αυτοί οι άνθρωποι κατασκευάζουν μυθολογίες και επιλέγουν να παίζουν με τους φόβους του κόσμου αντί να βοηθήσουν να κτίσουμε το μέλλον όπου η ειρήνη και η ασφάλεια καθώς επίσης και η ευημερία θα αντικαταστήσουν την τωρινή κατάσταση της μετά-Πολεμικής ατμόσφαιρας της διαιρεμένης Κύπρου. Μια συγκεκριμένη μυθολογία σχετίζεται με τον φόβο ότι αν και όταν η Κύπρος επανενωθεί, η οικονομία θα καταρρεύσει και το ομοσπονδιακό κράτος θα χρεοκοπήσει και οι Ελληνοκύπριοι θα καταλήξουν να πληρώνουν για τους “τεμπέληδες” και “υποανάπτυχτους” Τουρκοκύπριους και τα λοιπά. Αυτοί οι ισχυρισμοί γίνονται είτε από άγνοια ή αφέλεια ή στην χειρότερη περίπτωση σκόπιμα έτσι ώστε να υπηρετήσουν κάποια ιδεολογία ή ισχυρή ομάδα με αλλότρια κίνητρα στην Κύπρο, άλλα από την συμφιλίωση των δυο κοινοτήτων στο νησί.

Ας δούμε τώρα την μυθολογία της καταρρέουσας οικονομίας σε λεπτομέρεια. Σε μια “φιλελεύθερη οικονομία” σαν αυτή που ισχυριζόμαστε ότι έχουμε στην Κύπρο, η επέκταση της αγοράς, που θα έρθει με την επανένωση, θεωρείται ένα πολύ επιθυμητό φαινόμενο. Βοηθά τόσο τους καπιταλιστές όσο και τους καταναλωτές και επιτρέπει το πλαίσιο για την πιο αποδοτική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού. Δεν είναι η οικονομία η ίδια η επιστήμη που καταμερίζει ανεπαρκείς πόρους σε απεριόριστες επιθυμίες? Τότε, ο μόνος τρόπος να επιτευχθεί αυτός ο στόχος σε ολόκληρο το νησί είναι μέσα από τη ενοποίηση όπου οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς θα καθορίσουν τους νικητές και τους χαμένους – αυτούς που δεν θα καταφέρουν να προσαρμοστούν στις νέες ανταγωνιστικές συνθήκες. Με δεδομένο αυτές τις αρχές του “φιλελευθερισμού”, η παρουσίαση της ενοποίησης ως κακού που θα επηρεάσει αρνητικά τις αγορές είναι απλά λανθασμένη και με κάνει να διερωτούμαι αν αυτοί οι άνθρωποι πράγματι το πιστεύουν, ή κάνουν ότι πιστεύουν σε αυτή την μυθολογία έχοντας αλλότρια κίνητρα όπως την προστασία των συμφερόντων τους ή/και η λογική τους συσκοτίζεται από ιδεολογίες όπως ο εθνικισμός.

Άλλο ένα ούτω καλούμενο επιχείρημα ενάντια στην επανένωση είναι ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα χάσουν τις δουλειές τους ή ότι θα μειωθούν οι μισθοί τους. Κατ’ ακρίβεια το αντίθετο, περισσότεροι δημόσιοι υπάλληλοι θα προσληφθούν στο ομοσπονδιακό επίπεδο και θα δημιουργηθούν ανάγκες για εξειδικευμένη εργασία που θα αυξήσει περαιτέρω τους μισθούς των δημοσίων υπάλληλων. Πως θα αντεπεξέλθει το κράτος; Θα χρεοκοπήσει! Όχι, το κράτος θα χρησιμοποιήσει αυτή την μετάβαση ως τρόπο για να γίνει πιο αποδοτικό και οργανωμένο χωρίς να δημιουργήσει ανεργία λόγω των νέων χώρων που θα γίνουν διαθέσιμοι στο διαμορφούμενο “ομοσπονδιακό δημόσιο τομέα”. Ναι αλλά τότε το κράτος θα χρεοκοπήσει επειδή η βόρεια Κύπρος και ο λαός της είναι οπισθοδρομικοί και εμείς (οι Ελληνοκύπριοι) θα χρειάζεται να πληρώνουμε για αυτούς, γιατί να το κάνουμε; Η ακόμα πιο ρα-

τιστικά ο ισχυρισμός ότι είναι τεμπέληδες και γιατί να πρέπει να τους πληρώνουμε; Κανένας ή καμιά εθνότητα δεν θα πληρώσει για κάτι από το οποίο δεν θα ωφεληθούν.

Ίσως όχι βραχυπρόθεσμα, αλλά ασφαλώς μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα η ανάπτυξη της μιας πλευράς θα έχει θετική επίδραση πάνω στην άλλη, όχι μόνο οικονομικά, αλλά και κοινωνικά και πολιτικά. Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση βοηθά με όλους τους δυνατούς τρόπους περιλαμβανομένης και την οικονομικής βοήθειας τις περιοχές που είναι κάτω από ένα συγκεκριμένο επίπεδο ανάπτυξης εντός των εδαφών της; Η ιδέα ότι κάθε είδους αειφόρου ανάπτυξης είναι εφικτή μόνο αν είναι ισοζυγισμένη περιλαμβάνοντας δίκαια όλες τις περιοχές χωρίς ανισομερεια, πρέπει να επιτευχθεί στην Κύπρο. Για αυτό στο νέο σύνταγμα της ΕΕ, το οικονομικό καθεστώς της ΕΕ ορίζεται ως “κοινωνικά υπεύθυνος φιλελευθερισμός”. Ας αναλογιστούμε την εναλλακτική λύση. Συνεχιζόμενοι τεράστιοι και αχρείαστοι εξοπλισμοί, συνεχιζόμενη απώλεια του ανθρώπινου δυναμικού για το ούτω καλούμενο Κυπριακό πρόβλημα (πχ 2 χρόνια χαμένα από τις ζωές όλων των ανδρών) και μια αυξανόμενη ανισορροπία ανάπτυξης και ευημερίας στις δυο πλευρές της πράσινης γραμμής, μιας γραμμής εκχειρίας που μπορεί ανά πάση στιγμή να προκληθεί ανάφλεξη από εσωτερικές και εξωτερικές δυνάμεις που μπορεί να επωφεληθούν από ένα πόλεμο σε βάρος ολόκληρου του Κυπριακού λαού. Δεν σκοπεύω να εισάξω φόβο στον κόσμο, αλλά να τονίσω το γεγονός ότι αυτό που θεωρείται κανονικό ή κανονικοποιημένο στην Κύπρο είναι κατ’ ακρίβεια μια ανασφαλής και ασταθής κατάσταση που επηρεάζει αρνητικά την κοινωνικο-πολιτική και οικονομική ανάπτυξη του νησιού στην ολόκληρη του σε καθημερινή βάση.

Τέλος υπάρχει και η μυθολογία της καταρρέουσας την πιθανής επιτροπής περιουσιών που θα συσταθεί για να χειριστεί το περιουσιακό ζήτημα των προσφύγων. Η γη στην Κύπρο μετά την λύση θα είναι το πιο ακριβό περιουσιακό στοιχείο ιδιαίτερα λόγω του γεγονότος ότι η Κύπρος είναι ένα νησί και ήδη υπάρχει συνωστισμός σε σχέση με τα όρια της γης, του νερού και της φύσης. Ας θυμηθούμε για παράδειγμα την έλλειψη νερού πέρσι που οδήγησε στην κωμικοτραγική μεταφορά νερού από την Ελλάδα. Σε αυτή τη διάταξη, η “επιτροπή περιουσιών” θα είναι ουσιαστικά μια εταιρεία διαχείρισης γης” και που η δουλειά της θα είναι να ισοζυγίσει τις απαιτήσεις των προσφύγων (που θα είναι οι επιβαρύνσεις της) έναντι των περιουσιακών στοιχείων της που θα είναι οι πολύτιμες ακίνητες περιουσίες των προσφύγων. Έτσι γιατί να πρέπει το ταμείο περιουσιών, που θα λειτουργεί ως κανονική επιχείρηση με μια αποδοτική αλλά και ηθική προσέγγιση και επίσης αν χρειαστεί και στήριξη από το κράτος, να αποτύχει; Γιατί στήριξη από το κράτος; Επειδή, αφορά όλους τους Κύπριους και όχι μόνο τους πρόσφυγες. Καθώς η Κύπρος είναι μια κοινότητα ιδιοκτητών (παρά το ότι ξεκίνησε ήδη η τάση προς την αντίθετη κατεύθυνση) η γενική πτώση στις τιμές των ακίνητων περιουσιών θα επηρεάσουν αρνητικά πολλούς, αν όχι όλους.

Παρόλες αυτές τις φιλελεύθερες ιδέες και προβλέψεις, είναι οι ίδιες ούτω καλούμενες φιλελεύθερες και καπιταλιστικές τάξεις περιλαμβανομένης και της Εκκλησίας που προωθούν αυτές τις μυθολογίες σε σχέση με την οικονομική κατάρρευση μετά την λύση. Αυτές οι τάξεις φαίνεται να είναι προστατευτικές, συντη-

ρητικές και ακόμη χειρότερα εθνικιστικές. Μερικοί χρωστούν την ύπαρξη τους στην διαίρεση και το στάτους κβο στο νησί στην απουσία του οποίου απλά θα εξαφανιστούν ή θα αποδυναμωθούν. Η συμπεριφορά αυτών των τάξεων δεν είναι συμβατή με τον φιλελευθερισμό καθ’ εαυτόν, αλλά στην καλύτερη περίπτωση μπορούν να περιγραφούν στις γραμμές του “αποικιακού φιλελευθερισμού” που έφερε όλες τις καταστροφές στον κόσμο με τους δυο παγκοσμίους πολέμους. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε μιλήσει για το αναμενόμενο οικονομικό μπουμ που η Κύπρος και ο λαός της (λαοί της) θα έχουν να αντιμετωπίσουν μετά από μια λύση στο νησί. Σκεφτείτε όλα τα έργα υποδομής που θα χρειαστεί να ολοκληρωθούν περιλαμβανομένης της ανοικοδόμησης του Βαρωσιού. Σκεφτείτε όλες τις νέες εμπορικές πιθανότητες που ανοιχτούν. Ο όγκος του παγκύπριου εμπορίου θα επεκταθεί. Οι Τουρκοκύπριοι θα μπορούν να εμπορεύονται με τον υπόλοιπο κόσμο και οι Ελληνοκύπριοι θα μπορούν να εμπορεύονται με την Τουρκία, μια τεράστια καταναλωτική αγορά, μόλις 40 μίλια απέναντι. Οι Κύπριοι θα μπορούν να εμπορεύονται ελεύθερα αναμεταξύ τους, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό που θα μεταφραστεί σε χαμηλότερες τιμές για τους καταναλωτές. Η αποδοτικότητα θα αντικαταστήσει την δυσλειτουργικότητα και ο ανταγωνισμός θα αντικαταστήσει τις μονοπωλιακές και ολιγοπωλιακές δομές προς όφελος όλων των πολιτών του νησιού. Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της Κύπρου είναι ο σχετικά μικρός της πληθυσμός και μέγεθος. Και αυτό επειδή είναι ευκολότερο να μειωθεί το οικονομικό χάσμα μεταξύ των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκυπρίων και να μπει η χώρα στον δρόμο της αειφόρου ανάπτυξης. Μια τέτοια εξέλιξη θα σμίξει τις δυο κοινότητες (και τις άλλες) στο νησί ως ένα σώμα, σαν διαφορετικά ζωτικά όργανα ενός βιολογικού οργανισμού, που συνθέτουν μια μοναδική οντότητα. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος που αποκαλώ “οικονομική συμφιλίωση” διάφοροι τοπικοί και διεθνείς χρηματοδοτικοί πόροι θα είναι επίσης διαθέσιμοι όπως λέγεται συχνά (κάτι που δεν έχει αντιμετωπιστεί σοβαρά με δεδομένη την συνεχή αλλά αργή πρόοδο των συνομιλιών).

Η ανάλυση της ιστορίας της Κύπρου υποδεικνύει ότι η Κύπρος και οι Κύπριοι ευημερούσαν και ζούσαν ευτυχισμένα όταν βρίσκονταν σε ειρήνη μεταξύ τους και όταν υπήρχε ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή. Για να υπάρξει ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή πρώτα από όλα απαιτείται ειρήνη εσωτερικά, κάτι που θα αποτελέσει θετικό παράδειγμα για πολλές γειτονικές χώρες. Τι περιμένουμε λοιπόν; Δεν είναι η ώρα να μετατρέψουμε το Κυπριακό ζήτημα από μια “μακροχρόνια εθνική διένεξη”, που συνιστά βάρος πάνω στο λαό (λαούς) μας και πάνω στον υπόλοιπο κόσμο, σε μια “μακροχρόνια εθνική συμφιλίωση” που θα αποτελέσει θετικό παράδειγμα συνεργασίας ανάμεσα στις διάφορες εθνικές και θρησκευτικές ομάδες στην περιοχή και στον υπόλοιπο κόσμο. Αυτός ο έντιμος στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς μια σοβαρή προσπάθεια για μια παγκύπρια οικονομική συμφιλίωση και ενότητα, ανοίγοντας τον δρόμο και ενισχύοντας και άλλες μορφές της συμφιλίωσης, όπως η κοινωνική, η πολιτική και άλλες.

Το άρθρο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στο περιοδικό ΚΑΛΕΜΙ.

Çözümler vardır. Cumhurbaşkanı; acaba iraden var mıdır?

Kiriakos Cambazis

Cumhurbaşkanı çıkmazdadır. Uygulamaları yetersiz görüldü. Bu gerçektir ve seçilmesini destekleyen herkesi üzmektedir. Ancak Cumhurbaşkanı ve AKEL, koalisyon hükümetinden gidenlerin arkasından ağlamaya ve onlardan destek dilenmeye başlarsa, Kıbrıs sorununun kaderi sona sürüklenecek. Cumhurbaşkanı vatandaşlarla her türlü teması reddetti. Kıbrıs sorunun çözülmesinde onu destekleyen örgütlerle ve hareketlerle hiçbir temasta bulunmadı. Ortaklarına, Annan planı destekçileriyle işbirliği yaptığı yönünde onu suçlama fırsatı vermek istemedi. Sonuç olarak kendisi de, partisi de tek başına kaldı. Müttefikleri toplumu etkisiz hale getirmeyi başardı.

AKEL seçmenini ve Cumhurbaşkanı'nı destekleyenlerin büyük bir çoğunluğunu pasifize etmeyi başardı. Cumhurbaşkanı'nın ve AKEL liderliğinin gösterdiği kararsızlık bizi bu sonuca götürdü. Tüm bunlara rağmen, Cumhurbaşkanı iki yıldan beridir marjinalleştirdiği güçlerin desteğini elinde tutmaya devam ediyor. Ancak bu yeterli değildir. Aynı zamanda AKEL liderliğinin, bugüne kadar göz önünde bulundurmadığı güçlerle doğrudan işbirliği sağlaması gerekecek. Federasyon ve bunun Kıbrıs toplumunda yaratacağı olumlu etkiler hakkında toplumun bilgilendirilmesine yönelik yapılması planlanan çalışma gerçekleştirmedi. Bu, Cumhurbaşkanı'nın ve AKEL'in koalisyon partileri karşısında elinde tutmayı istediği dengelere bağlıydı.

Cumhurbaşkanı başkalarının da müzakere grubuna katılması konusunda sunulan her öneriyi reddetti. Belki de koalisyon partilerine, onların kontrolü altına girmekten ve onlardan etkilenmekten korktuğu için katılma fırsatı vermek istemedi. Ancak müzakere grubu, ona zengin fikirler ve ayrıntılı öneriler sunacak beceride değildi. Etrafında olan kişilerin yetersiz olduğunu iddia etmiyorum. Ancak önceden de müzakerelere katılan kişilerden oluşan geniş çaplı bir grubun daha sağlam öneriler sunma konusunda ona yardımcı olacağını düşünüyorum. Bazı kişiler bocalamalar ve engeller olmadan ilerlemek için Cumhurbaşkanı'na yardım elini daha içten bir şekilde uzattığında, ne yazık ki o, elini uzatmayı reddetti. Belli başlı bazı kararlar alma ve Kıbrıs soru-

nunun çözülmesine ilişkin siyasi iradenin olduğunu gösterme zamanıdır. Eğer Cumhurbaşkanı ülkemizin milliyetçi güçleriyle ittifak kurma kararına yapışıp kalırsa, vatandaşlarına verdiği 'çözüm Cumhurbaşkanı' sözünü geri alsın. Bunun sonucunda da, bölünme nihai olacak. Cumhurbaşkanı ya yoğunlaştırılmış görüşmelerin devam etmesi yönünde ilerleyecek, ya da çözümsüzlüğün sorumlusu olarak görülecek. BM Genel Sekreteri onu kararlı ve hızlı adımlarla ilerlemeye çağırıyor. Sayın Cumhurbaşkanı, acaba iraden var mı?

Bu makale ilk kez Politis gazetesinde yayımlanmıştır.

Λύσεις υπάρχουν. Πρόεδρε, θέληση υπάρχει;

Κυριάκος Τζιαμπάζης

Ο Πρόεδρος βρίσκεται σε αδιέξοδο. Οι χειρισμοί του αποδείχτηκαν ανεπαρκείς. Αυτή είναι η πραγματικότητα και θλίβει βαθύτατα όλους εμάς, που χαιρετίσαμε και στηρίζαμε τις ελπίδες μας στην εκλογή του. Όμως, ο Πρόεδρος και το AKEL, αν παραμείνουν αδρανείς με την κατάρρευση της συγκυβέρνησης, αν αρχίσουν να μοιρολογούν και μετατραπούν σε επαίτες υποστήριξης αυτών που φεύγουν, το κυπριακό πρόβλημα μοιραία θα οδηγηθεί στο τέλος του. Από τη μέρα της εκλογής του, το κόμμα του αλλά και ο ίδιος ο Πρόεδρος, άφησαν την κοινωνία να εισπράττει μόνο την άρνηση των συγκυβερνήτων. Παράλληλα, ο Πρόεδρος απέρριψε κάθε επαφή με την κοινωνία των πολιτών. Καμιά επαφή με τις οργανώσεις και κινήματα που υποστηρίζουν την πολιτική του στην επίλυση του Κυπριακού. Δεν ήθελε να δώσει την ευκαιρία στους συνεργάτες του να τον κατηγορήσουν ότι συνεργάζεται με υποστηρικτές του σχεδίου Ανάν. Και, τελικά, έμεινε μόνος αυτός και το κόμμα του. Οι σύμμαχοί του, αφού εδώ και καιρό εξευτέλισαν τον πολιτικό πολιτισμό, αφού εξευτέλισαν κάθε ίχνος πολιτικής αξιοπιστίας, κατάφεραν να ουδετεροποιήσουν την κοινωνία των πολιτών. Κατάφεραν να αδρανοποιήσουν την τεράστια μάζα των ψηφοφόρων του AKEL και των υποστηρικτών του Προέδρου. Η αποφασιστικότητα που επέδειξε και ο Πρό-

εδρος αλλά και η ηγεσία του AKEL οδήγησαν σ' αυτό το αποτέλεσμα. Ο Πρόεδρος, παρόλα αυτά, συνεχίζει να έχει την υποστήριξη εκείνων των δυνάμεων που άφησε εδώ και δυο χρόνια στο περιθώριο. Όμως, αυτό δεν είναι αρκετό. Θα πρέπει παράλληλα και η ηγεσία του AKEL να κινητοποιήσει τον όγκο των οπαδών της σε άμεση συνεργασία με αυτές τις δυνάμεις, που μέχρι σήμερα δεν λάμβανε υπόψη. Ο Κινήσεις και οι ΜΚΟ δεν είναι κόμματα που θα του αφαιρέσουν δυνάμεις -αν αυτό φοβίζει την ηγεσία του AKEL- αλλά οργανώσεις που έχουν μοναδικό τους στόχο την επίλυση του Κυπριακού. Η ενθέρωση της κοινωνίας για την ομοσπονδία και τις θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της κυπριακής κοινωνίας, παρά τις διακρούσεις της Κυβέρνησης, ουδέποτε πραγματοποιήθηκε. Εξαρτήθηκε κι αυτή από τις ισορροπίες που ήθελε ο Πρόεδρος και το AKEL να κρατήσει έναντι των συγκυβερνήτων.

Μέχρι σήμερα την εξουσία της Αριστεράς τη διέκρινε ο νεποτισμός. Ο Πρόεδρος απέρριψε κάθε εισήγηση για συμμετοχή άλλων στη διαπραγματευτική του ομάδα. Ίσως δεν ήθελε να δώσει την ευκαιρία στα συγκυβερνήττα κόμματα να συμμετέχουν, φοβούμενος τον έλεγχο και τον επηρεασμό. Όμως, η διαπραγματευτική του ομάδα δεν ήταν σε αριθμό τέτοια που να του προσφέρει πλούτο ιδεών και πλέον εμπειριστωμένες προτάσεις. Δεν ισχυρίζομαι ότι τα άτομα που τον πλαισιώνουν υστερούν σε γνώσεις. Θεωρώ,

όμως, ότι μια διευρυμένη ομάδα, από ανθρώπους που συμμετείχαν σε προηγούμενες διαπραγματεύσεις, θα βοηθούσαν να κατατεθούν πιο τεκμηριωμένες προτάσεις. Η συμμετοχή Ελλαδιτών ειδικών στη διαπραγματευτική ομάδα δεν μπορεί να αντικαταστήσει την ουσία της πρότασης. Δυστυχώς, ο Πρόεδρος αρνήθηκε να τείνει το χέρι όταν κάποιοι ήταν έτοιμοι να του το κρατήσουν γερά, για να προχωρήσει χωρίς αμφιταλαντεύσεις, χωρίς βαρίδια σε λύση του προβλήματος.

Είναι η ώρα των οριστικών αποφάσεων, αλλά και η επίδειξη πολιτικής βούλησης στη λύση του Κυπριακού. Αν ο Πρόεδρος παραμείνει προσκολλημένος στα ιδεολογήματα και στη συμμαχία του με τις πλέον εθνικιστικές δυνάμεις της χώρας μας, αν αρνηθεί να υλοποιήσει την υπόσχεση που έδωσε στους πολίτες ότι "είναι ο Πρόεδρος της λύσης", η διχοτόμηση θα είναι οριστική και η Αριστερά θα χρεωθεί εξολοκλήρου αυτό το ανάθεμα. Ο Πρόεδρος, είτε θα προχωρήσει στη συνέχιση των εντατικών συνομιλιών, είτε θα θεωρηθεί ο υπεύθυνος της μη λύσης. Τον καλεί ο ΓΓ του ΟΗΕ να προχωρήσει με αποφασιστικότητα και με γοργά βήματα. Πρόεδρε, υπάρχει θέληση;

Το άρθρο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στην εφημερίδα ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΩΝ

1. Το Δικονοτικό Φόρουμ Φωνή Κυπρίων, έχοντας συνέλθει τις 12 Φεβρουαρίου 2010 κι έχοντας εξετάσει την παρούσα φάση της διαπραγματευτικής διαδικασίας, χαιρετίζει τη σημαντική πρόοδο στις εντατικές συνομιλίες, όπως έχει διαπιστωθεί από τα ΗΕ, και καλεί τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων να εντατικοποιήσουν περαιτέρω την προσπάθειά τους προχωρώντας σε νέο κύκλο εντατικών συνομιλιών. Η Κύπρος χρειάζεται δέσμευση, όραμα και ευελιξία. Θα χρειαστούμε ακόμα περισσότερο θάρρος και αποφασιστικότητα στα άμεσα μέλλον για να φέρουμε αυτές τις συνομιλίες σε αίσιο πέρας.
2. Η Φωνή Κυπρίων, θεωρώντας ότι στενεύουν τα χρονικά περιθώρια, καλεί τους δύο ηγέτες να είναι έτοιμοι στο νέο κύκλο συνομιλιών να πάρουν τις αναγκαίες πολιτικές αποφάσεις που θα οδηγήσουν σε συνολική συμφωνία το συντομότερο δυνατό.
3. Απευθύνεται επίσης προς όλους τους Κυπρίους που θέλουν ειρήνη στην πατρίδα μας να κινητοποιηθούν προς την κατεύθυνση επανένωσης της Κύπρου σε μια διζωνική δικονομική ομοσπονδία μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια, και να υψώσουν τη φωνή τους ενάντια στη συνέχιση του διαχωρισμού των δύο κοινοτήτων, ο οποίος οδηγεί στη μονιμοποίηση της διχοτόμησης.
4. Τέλος, καλεί την τουρκική κυβέρνηση να διευκολύνει τη λύση παίρνοντας ανοικτά θέση σύμφωνη με τις αποφάσεις των ΗΕ και της ΕΕ, επί των πτυχών που εκκρεμούν ακόμη, ώστε αφενός μπορέσουν οι συνομιλητές να προχωρήσουν και αφετέρου να στείλει σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό μήνυμα υποστήριξης προς τη λύση.

KIBRISLILARIN SESİ

1. 12 Şubat, 2010 tarihinde toplanan ve görüşmeler sürecinin şimdiki aşamasını değerlendiren Kıbrıslıların Sesi, yönetim ile ilgili olarak yapılan yoğunlaştırılmış görüşmelerde önemli ilerleme kaydedildiği yönünde BM tarafından yapılan açıklamayı memnuniyetle karşılar ve çabalarını daha da yoğunlaştırmaları ve yeni bir tur yoğunlaştırılmış görüşmeler yapmaları için iki toplum liderine çağırıda bulunur. Kıbrıs'ın kararlılığı, vizyona ve esnekliğe ihtiyacı vardır. Bu görüşmeleri başarıyla sonuçlandırabilmek için önümüzdeki dönemde daha fazla cesaretle ve kararlılıkla ihtiyacımız olacaktır.
2. Zamanın daralmakta olduğunu göz önünde bulunduran Kıbrıslıların Sesi, mümkün olan en erken bir zamanda bir anlaşmaya yol açacak gerekli siyasi kararları önümüzdeki görüşmelerde almaları için iki lidere çağırıda bulunma ihtiyacını hissetmektedir.
3. Aynı zamanda, ülkemizin Avrupa Birliği içinde iki kesimli, iki toplumlu bir federasyon altında yeniden birleştirilmesinden yana oldukları yönünde seslerini yükseltmeleri ve ülkemizin kalıcı olarak bölünmesine neden olacak iki toplumun ayrı tutulmasına karşı çıkmaları için ülkenin tüm barışseverlerine seslenir.
4. Son olarak Türkiye Hükümetine; çözümünü kolaylaştırması ve bunun için beklemede olan önemli konular üzerinde BM ve AB kararlarına paralel olarak açık bir tutum belirlenmesi, böylece görüşmelerin ilerlemesi yönünde baskı oluşturması ve çözüme destek vermek üzere halkın hareketlenmesi yönünde mesaj vermesi için çağırıda bulunur.

BİLBAN & İKME

Yayınlar/ Ekdöşes

1. **Cyprus After A Solution,**
ISBN 9963-8185-2-8, 1998

2. **(Turkish version) Çözümü arayan Kıbrıs - Alaşıya Yayınları,** 2002

3. **Cyprus After A Solution - Economic and social activity,** ISBN 9963-8185-3-6, 2001

4. **Cyprus After A Solution - LEFT POLICIES,**
ISBN 9963-8185-4-4, 2003

5. **Küllüsüyu, Αλουσίβα- Kate-rina A. İliadi,**
ISBN 9963-8185-5-2, 2004

6. **İncisini Kaybeden İstiridyeler, Sevgül Uludağ,**
ISBN 9963-8185-9-5, 2005

Kitapları istemek için lütfen BİLBAN veya İKME ile temas kurun.

Gia τις πιο πάνω εκδόσεις παρακαλώ επικοινωνήστε με το İKME ή το BİLBAN.

www.ikme.org
www.bilban.info